

Către: Comisia de Agricultură, Silvicultură, Industrie Alimentară și alte Servicii Specifice, din cadrul Camerei Deputaților

În atenția: Domnului Președinte Nini Săpunaru și a celorlalți Domni deputați membri ai comisiei

Spre știință: Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor

Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România

Publicației Agointeligența

Stimate Doamne, Stimați Domni,

Conform articolelor apărute în presăⁱ, în ultima perioadă au avut loc în Parlamentul României dezbateri publice referitoare la Organisme Modificate Genetic și cultivarea soiei modificate genetic în România. Organizarea de astfel de evenimente este binevenită, singura îngrijorare pe care o manifestăm fiind reprezentată de faptul că la aceste dezbateri nu au fost invitați toți factorii interesați, ci doar reprezentanți ai unor companii producătoare de pesticide și plante modificate genetic și ai unui număr restrâns de fermieri, cu atât mai mult cu cât este vorba de o problemă atât de controversată și cu un potențial impact semnificativ asupra întregului sector agricol românesc și nu numai. Având un cuvânt de spus în această problematică și fiind excluși din dezbateri, profităm de ocazie și vă prezentăm punctul nostru de vedere argumentat științific cu privire la cultivarea de soia modificată genetic în România, în cele ce urmează:

I. Este documentat faptul că soia RoundUp Ready are o producție cu până la 10% mai mică decât a varietăților convenționaleⁱⁱ. Chiar și în România, în anul în care a fost înregistrat apogeul cultivării soiei RoundUp Ready (din punctul de vedere al suprafeței) – 2006, producția medie la hectar înregistrată pentru această cultură a fost de 1 889 kgⁱⁱⁱ, în timp ce producția medie incluzând soia convențională și soia ecologică a fost de 1807 kg/hectar^{iv}. În plus, soiurile locale românești, obținute prin programe de ameliorare și testate pe o perioadă de mai mulți ani în mai multe locații din țară^v sunt mult mai bine adaptate condițiilor de aici, inclusiv rezistente la seceta, oferind producții competitive^{vi}, în anii 2013 și 2014 fiind obținute producții medii de 2216 și, respectiv 2537 kg/hectar^{vii}.

II. Riscul mare de contaminare a producțiilor de soia convențională și soia ecologică cu soia modificată genetic pe toată durata proceselor de recoltare, transport și depozitare – datorită non-existenței unor utilaje, infrastructuri, linii de flux tehnologic care să permită gestionarea complet separată a soiei iar costurile pentru asigurarea acestora ar fi uriașe și nejustificate, crescând inclusiv costurile aferente inspecției și certificării – rezultate din durata prelungită a inspecțiilor, probele și analizele suplimentare care

ⁱ <http://epochtimes.ro/news/comisia-de-agricultura-pregateste-legalizarea-culturilor-modificate-genetic-video---233430>

ⁱⁱ Elmore, R.W., Roeth, F. W., Nelson, L.A., Shapiro, C.A., Klein, R.N., Knezevic, S.Z. and Martin, A. 2001. *Glyphosate-resistant soybean cultivar yields compared with sister lines*. *Agronomy Journal*, 93: 408-412.

ⁱⁱⁱ Conform Registrului public al locațiilor culturilor comerciale de OMG din anul 2006, ANPM.

^{iv} Anuarul statistic al României – serii de timp. 2013. Institutul Național de Statistică.

^v Dencescu, S., Miclea, E., Butică, A. 1982. *Cultura soiei*. Editura Ceres.

^{vi} David, I. 2005. *Genotipuri de soia create la INCDA Fundulea*. INCDA Fundulea.

for fi necesare pentru majoritatea produselor ecologice. Toate acestea, adăugate la pierderile directe suferite de către producători, atunci când produsele lor vor fi identificate ca fiind contaminate cu OMG.

III. Problemele pe care le constituie glifosatul (erbicidul complementar soiului modificat genetic RoundupReady, la care acest tip de soia este tolerantă): Pe de o parte apariția rezistenței buruienilor la glifosat^{viii}, până în prezent fiind cunoscute nu mai puțin de 23 de astfel de "super-buruieni"^{ix}, aproximativ 37 de milioane de hectare de teren arabil din SUA fiind infestate cu acestea, fermierii fiind forțați să folosească cantități tot mai mari de glifosat sau chiar mai multe tipuri de erbicide pentru a le putea ține sub control^x. În cazul în care soia RoundupReady s-ar autoriza pentru cultivare în UE, este prefigurată o creștere a cantității de glifosat folosite în spațiul comunitar de aproximativ 1 500% (cu ~800 de tone mai mult) în termen de numai 13 ani^{xi}, din care o bună parte ar fi folosit numai în România. Marea problemă aici rezidă în faptul că deși toate pesticidele pe bază de glifosat autorizate la noi în țară sunt încadrate în grupa IV de toxicitate – pe baza analizelor efectuate de către compania producătoare – efectele reale ale toxicității glifosatului documentate până în prezent fiind cu mult mai serioase, efecte care au fost tratate de către diverși cercetători în studiile lor^{xii}. Pe lângă aceasta, compania Monsanto a pierdut în mai multe țări o serie de litigii în care era acuzată de publicitate falsă a pesticidelor pe bază de glifosat produse de către aceasta^{xiii}. Toate aceste aspecte pun sub semnul întrebării încadrarea acestor pesticide în respectiva grupă de toxicitate. Mai mult decât atât, în urmă cu aproximativ două luni, glifosatul fiind desemnat de către IARC ca fiind probabil cancerigen pentru om^{xiv}. În aceste condiții, în virtutea siguranței fermierilor, a consumatorilor, chiar a întregii populații a acestei țări, considerăm că ar trebui luată în considerare de către autorități interzicerea folosirii acestei substanțe pe teritoriul României, cu atât mai mult cu cât este folosit și de către administrațiile locale pentru controlul buruienilor din spațiile publice, de către fermieri ca și agent deshidratant înainte de recoltarea mai multor tipuri de culturi, etcetera.

IV. Potențialul uriaș de creștere al prețului la semințele de soia modificată genetic: în SUA, începând cu anul 2000, atunci când boabele de soia modificată genetic au început să domine piața de acolo, prețul acestora a crescut cu mai bine de 230% (în cei 25 de ani dintre 1975 și 2000, prețul lor a crescut cu numai 63%)^{xv}. 99% dintre fermierii din România sunt mici fermieri, mare parte din ei nepermițându-și astfel de input-uri în fermele lor.

^{vii} <http://www.madr.ro/culturi-de-camp/plante-tehnice/soia.html> (Institutul Național de Statistică).

^{viii} Binimelis, R., Pengue, W. și Monterroso, I. 2009. "Transgenic treadmill": Responses to the emergence and spread of glyphosate-resistant johnsongrass in Argentina. *Geoforum* 40: 623–633; Nandula, V.K., Reddy, K.N., Duke, S.O., and Poston, D.H. 2005. *Glyphosate-resistant weeds: current status and future outlook*. *Outlooks on Pest Management (Pesticide Outlook)* 10: 183-187.

^{ix} Benbrook, C. 2012. *Glyphosate-tolerant crops in the EU*.

<http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/agriculture/2012/438-Benbrook-Report-Summary.pdf>, p.6.

^x Benbrook, C. 2009b. *Impacts of Genetically Engineered Crops on Pesticide Use: The First Thirteen Years*. The Organic Center, USA.

^{xi} Benbrook, C. 2012. *Glyphosate-tolerant crops in the EU*.

<http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/agriculture/2012/438-Benbrook-Report-Summary.pdf>, p.5.

^{xii} Riley, P., Cotter, J., Contiero, M., Watts, M. 2011. *Herbicide tolerance and GM crops: Why the world should be Ready to Round Up glyphosate*. <http://www.greenpeace.org/argentina/Global/argentina/report/2011/bosques/herbicide-tolerance.pdf>.

^{xiii} <http://big.assets.huffingtonpost.com/fraud.pdf>. 1996.

^{xiv} International Agency for Research on Cancer, parte a World Health Organisation. 2015. *IARC Monographs Volume 112: evaluation of five organophosphate insecticides and herbicides*. <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf>.

^{xv} Benbrook, C. 2009a. *The Magnitude and Impacts of the Biotech and Organic Seed Price Premium*. The Organic Center, USA.

V. Începând cu anul curent, fermierii pot primi de la APIA subvenții în valoare de 467 €/hectar pentru cultivarea soiei convenționale, subvenție care va crește cu câte 10€/ha/an în anii următori, până în 2020, inclusiv. De asemenea, pe langa această sumă, fermierii pot beneficia de 293 €/hectar pentru suprafețele aflate în conversie și 218 €/hectar pentru suprafețele cultivate în sistem ecologic. În plus, înscriindu-se în programul Danube Soya – bazat pe cultivarea varietăților de soia nemodificate genetic, dacă sunt depășite standardele de calitate minime ale cumpărătorului (în ceea ce privește procentul de ulei sau de proteină conținute în boabe), fermierii pot beneficia inclusiv de bonusuri adiționale prețului de vânzare.

În concluzie:

1. Fiind vorba despre un subiect atât de sensibil și controversat pentru publicul larg, vă rugăm să ne considerați public interesat și să ne invitați în timp util la toate dezbaterele publice pe care le organizați pe tema organismelor modificate genetic.
2. Reintroducerea în cultură a soiei RoundUp Ready în România nu are nicio justificare, nici măcar de natură economică, așa cum este susținut adesea de către unii “avocați” ai acesteia, ci dimpotrivă – ar aduce chiar un aport negativ țării noastre. Fără a risca să fim nerealiști, putem afirma că necesarul de șroturi poate fi asigurat exclusiv prin cultivarea varietăților de soia convențională, având de asemenea chiar potențial de export, astfel economia țării fiind cu mult mai câștigată, având în vedere prețul superior oferit pe piață pentru soia convențională (pentru soia ecologică fiind oferit un preț și mai bun). În plus, calitățile varietăților de soia nemodificată genetic pot fi îmbunătățite nu prin tehnici artificiale – precum ingineria genetică), ci non-artificiale, respectiv prin ameliorare genetică naturală, selecție asistată prin markeri^{xvi}, tehnologii care pot fi sprijinite în unitățile de cercetare agricolă de la Fundulea și Turda.
3. Readucerea în discuție a problematicii organismelor modificate genetic este extrem de inoportună, având în vedere:
 - potențialul țării noastre de a cultiva în sistem ecologic și creșterea semnificativă anuală a acestui sector în România, atât din punctul de vedere al suprafeței cultivate, cât și al numărului de operatori certificați, acest sector putând avea un aport cu adevărat semnificativ la economia națională, inclusiv datorită exportului; axarea pe cultivarea organismelor modificate genetic la noi în țară având un mare potențial în a trezi suspiciuni din partea importatorilor de produse alimentare de calitate din România;
 - Strategiile Naționale pe termen scurt, mediu și lung elaborate de către Guvern^{xvii}, în care produsele ecologice sunt tratate cu prioritate, în analiza SWOT a economiei românești din *Strategia Națională de Export 2014-2020*, “OMG”-urile fiind tratate ca și amenințări chiar;
 - Semnarea Declarației Danube Soya, care prevede cultivarea de soia nemodificată genetic de către statul român.

^{xvi} Vogel, B. 2014. *Smart Breeding: The next generation. Marker Assisted Selection: a biotechnology for plant breeding without genetic engineering.*

<http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/agriculture/2014/468-SmartBreeding.pdf>.

^{xvii} http://www.minind.ro/strategia_export/SNE_2014_2020.pdf.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030.

http://www.madr.ro/galerie-video/download/759_7be36d138a0e2ce4513a3a9623cd056c.html.

4. Ca și ultim aspect, pentru a evita eventualele confuzii cu privire la reglementările în vigoare, precizăm faptul că Directiva (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 permite statelor membre în mod exclusiv restricționarea sau interzicerea cultivării organismelor modificate genetic pe teritoriul lor^{xviii}, neacordând vreun drept în ceea ce privește autorizarea cultivării altor organisme modificate genetic în afara celor permise în acest scop la nivelul întregii Uniuni Europene. Atât legislația comunitară^{xix} cât și cea națională^{xx} prevăd etichetarea produselor din sau care conțin organisme modificate genetic, producătorii/importatorii acestora fiind obligați să menționeze pe eticheta produsului “Acest produs conține organisme modificate genetic”, sau “Acest produs conține [denumirea organismului modificat genetic]”.

GREENPEACE

Alexandru Riza
Greenpeace CEE Romania
alexandru.riza@greenpeace.org

CLUBUL ECOLOGIC

Dan Craioveanu
Clubul Ecologic Transilvania
dan@ngo.ro

Ion Toncea
Asociația Română pentru Agricultură Durabilă
tonceaion@gmail.com

Cirmaciu Sinziana Andreea
Bios Romania
sinziana@certbios.ro

bioagri cert

Oana Badea
Bioagricert
oana.badea@bioagricert.org

Albert Imre
Asociația Bioterra
office@bioterra.org.ro

Amelia Rachita
CERES
ameliarachita@yahoo.com

Marian Cioceanu
Asociația Bio România
asociatiabioromania@yahoo.ro

Damian Dragomir
Austria Bio Garantie
d.dragomir@abg.at

Dinu Georgica
CertRom
office@certrom.ro

Piroska Lorincz
Ecoinspect
ecoinspect@gmail.com

Angela Padeanu
Miscarea Romana pentru Calitate
angela.padeanu@gmail.com

Mihai Panait
Asociația Consumatorilor de Produse Alimentare din România
acparomania@gmail.com

^{xviii} Directiva (UE) 2015/412. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0412&from=EN>.

^{xix} <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003R1830&qid=1432648653744&from=EN>

^{xx} <http://www.legex.ro/Hotararea-173-2006-69486.aspx>